

DIN CUPRINS:

Ajustarea taxei pe valoarea adăugată la scoaterea din evidența persoanelor înregistrate în scopuri de TVA pag. 5

Tratament fiscal pentru importul pieselor auto pag. 8

Popriri de la executori judecătorești. Monografie contabilă pag. 12

Monitorul Contabil

100% siguranță legislativă și maximă economie de bani

Cine poate beneficia de noua amnistie fiscală

Recenta amnistie fiscală, care prevede anularea dobânzilor și a penalităților aferente debitelor restante la data de 31 august 2024, precum și a unui procent din debite (în cazul persoanelor fizice), dar și acordarea unei bonificații pentru bun-platnici, generează o serie de probleme pentru contribuabilii care vor să beneficieze de aceste măsuri, multe aspecte din legislație fiind interpretabile.

Trebuie reținut că, printr-un ordin ANAF, a fost aprobată procedura de anulare a obligațiilor accesorii, care se aplică tuturor obligațiilor bugetare administrate de organul fiscal central, inclusiv de către organele vamale. Prin obligații bugetare administrate de organul fiscal central se înțelege obligațiile fiscale principale, reprezentând impozite, taxe, contribuții sociale, drepturi vamale și alte sume datorate bugetului general consolidat, precum și obligațiile accesorii aferente acestora, stabilite prin declarații fiscale, decizii de impunere, decizii referitoare la obligațiile fiscale accesorii, precum și orice alte acte prin care se stabilesc impozite, taxe, contribuții sociale, drepturi vamale și alte sume datorate bugetului general consolidat.

În categoria debitorilor care pot beneficia de aceste facilități se includ și debitorii declarați insolvabili, persoanele cărora li s-a stabilit răspunderea solidară potrivit Codului de procedură fiscală sau răspunderea potrivit Legii privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, debitorii aflați în procedura insolvenței ori aflați în dizolvare.

Nu se amână la plată și nu se anulează accesoriile aferente unor obligații bugetare principale reprezentând ajutor de stat de recuperat sau fonduri ce se cuvin bugetului Uniunii Europene, obligații care fac obiectul unor procese penale aflate în curs de desfășurare, stabilite prin hotărâri penale definitive sau reprezentând prejudicii care fac obiectul Legii pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale. De asemenea, nu se acordă anularea obligațiilor de plată accesorii aferente obligațiilor bugetare principale cu scadențe ulterioare datei de 31 august 2024 inclusiv, chiar dacă declarația de impunere a fost depusă anterior acestei date.

Debitorii își exprimă intenția de a beneficia de anularea unor obligații bugetare, respectiv a obligațiilor de plată accesorii și/sau a unui procent din obligațiile bugetare principale, după caz, potrivit Ordonanței de urgență nr. 107/2024, prin depunerea unei notificări la organul fiscal de care aparțin.

Opinia specialistului!

Tratamentul TVA în cazul vânzării bunurilor imobile

Potrivit Codului fiscal, livrarea unei construcții noi sau a unei părți din aceasta înseamnă livrarea efectuată cel târziu până la data de 31 decembrie a anului următor anului primei ocupări ori utilizări a construcției sau a unei părți a acesteia, după caz, în urma transformării. O construcție nouă cuprinde și orice construcție transformată sau parte transformată a unei construcții, dacă costul transformării, exclusiv taxa, se ridică la minimum 50% din valoarea construcției sau a părții din construcție, exclusiv valoarea terenului, ulterior transformării, respectiv valoarea înregistrată în contabilitate în cazul persoanelor impozabile care au obligația de a ține evidența contabilă și care nu aplică metoda de evaluare bazată pe cost, în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, sau valoarea stabilită printr-un raport de expertiză/evaluare, în cazul altor persoane impozabile.

Se consideră a fi data primei ocupări, în cazul unei construcții sau al unei părți din construcție care nu a suferit transformări de natura celor prevăzute mai sus, data semnării de către beneficiar a procesului-verbal de recepție definitivă a construcției sau a unei părți din construcție. Prin proces-verbal de recepție definitivă se înțelege procesul-verbal de recepție la terminarea lucrărilor, încheiat conform legislației în vigoare.

continuare în pagina 2 →

→ *urmare din pagina 1*

Potrivit art. 292 alin. (2) lit. f) din Codul fiscal, este scutită de TVA livrarea de construcții/părți de construcții și a terenurilor pe care sunt construite, precum și a oricăror altor terenuri. Prin excepție, scutirea nu se aplică pentru livrarea de construcții noi, de părți de construcții noi sau de terenuri construite.

Așadar, dacă este vorba despre livrarea unei construcții „vechi” în sensul acestui articol, se va aplica scutirea de TVA (factura fără TVA), atât în cazul vânzării către persoane juridice, cât și în cazul vânzării către persoane fizice.

Sunt numeroase cazuri în care societățile au dedus TVA la achiziția acestor bunuri prin mecanismul taxării inverse. Din cauza faptului că, prin vânzare, se efectuează o operațiune scutită de TVA fără drept de deducere, dacă se aplică regimul de scutire de TVA, societatea va fi obligată să ajusteze TVA dedusă la achiziție. În acest sens, se au în vedere prevederile art. 305 alin.(4) lit. a) pct. 2) din Codul fiscal, potrivit cărora:

„Ajustarea taxei deductibile prevăzute la alin. (1) lit. d) se efectuează:

a) în situația în care bunul de capital este folosit de persoana impozabilă:

2. pentru realizarea de operațiuni care nu dau drept de deducere a taxei.”

Exemplu:

Tratamentul TVA în cazul vânzării unui apartament care a fost achiziționat în anul 2020 prin mecanismul taxării inverse: $4426 = 4427$, prețul de achiziție fiind 200.000 lei (TVA dedusă la achiziție = 38.000 lei).

Întrucât este vorba despre livrarea unei construcții „vechi”, așa cum menționam mai sus, se vor aplica prevederile art. 292 alin. (2) lit. f) din Codul fiscal, potrivit cărora operațiunile de vânzare sunt scutite de TVA fără drept de deducere, motiv pentru care, în cazul vânzării de bunuri de capital, este necesară ajustarea TVA deduse inițial. Scutirea de TVA (factura fără TVA) se aplică atât în cazul vânzării către persoane juridice, cât și în cazul vânzării către persoane fizice.

Având în vedere faptul că societatea a dedus TVA la achiziția acestor bunuri prin mecanismul taxării inverse și faptul că, prin vânzare, se efectuează o operațiune scutită de TVA fără drept de deducere, dacă se aplică regimul de scutire de TVA, societatea va fi obligată să ajusteze TVA dedusă la achiziție.

Mai jos este prezentat tratamentul TVA în funcție de categoria de cumpărători (persoane juridice, respectiv persoane fizice):

I. Vânzarea apartamentului către o persoană juridică sau către o persoană fizică (PFA, ÎI, ÎF) înregistrată în scopuri de TVA

Operațiunea este scutită de TVA conform art. 292 alin. (2) lit. f) din Codul fiscal.

Se va efectua ajustarea TVA deduse, conform art. 305 alin. (2) și (3) din Codul fiscal.

(2) Taxa deductibilă aferentă bunurilor de capital, în condițiile în care nu se aplică regulile privind livrarea către sine sau prestarea către sine, se ajustează în situațiile prevăzute la alin. (4) lit. a) – d):

- a) pe o perioadă de 5 ani, pentru bunurile de capital achiziționate sau fabricate, altele decât cele prevăzute la lit. b);
- b) pe o perioadă de 20 de ani, pentru construcția sau achiziția unui bun imobil, precum și pentru transformarea sau modernizarea unui bun imobil, dacă valoarea fiecărei transformări sau modernizări este de cel puțin 20% din valoarea totală a bunului imobil/părții de bun imobil după transformare sau modernizare.

(3) Perioada de ajustare începe:

- a) de la data de 1 ianuarie a anului în care bunurile au fost achiziționate sau fabricate, pentru bunurile de capital menționate la alin. (2) lit. a), dacă acestea au fost achiziționate sau fabricate după data aderării;
- b) de la data de 1 ianuarie a anului în care bunurile sunt recepționate, pentru bunurile de capital prevăzute la alin. (2) lit. b), care sunt construite, și se efectuează pentru suma integrală a taxei deductibile aferente bunului de capital, inclusiv pentru taxa plătită sau datorată înainte de data aderării, dacă anul primei utilizări este anul aderării sau un alt an ulterior anului aderării;
- c) de la data de 1 ianuarie a anului în care bunurile au fost achiziționate, pentru bunurile de capital prevăzute la alin. (2) lit. b), și se efectuează pentru suma integrală a taxei deductibile aferente bunului de capital, inclusiv pentru taxa plătită sau datorată înainte de data aderării, dacă faptul generator de taxă a intervenit în anul aderării sau într-un an ulterior anului aderării;
- d) de la data de 1 ianuarie a anului în care bunurile sunt folosite pentru prima dată după transformare sau modernizare, pentru transformările sau modernizările bunurilor de capital prevăzute la alin. (2) lit. b), a căror valoare este de cel puțin 20% din valoarea totală a bunului imobil/părții

Dacă valoarea de vânzare este sub 600.000 lei (apartament împreună cu loc de parcare) și dacă apartamentul îndeplinește condițiile de a fi locuit ca atare (conform reglementărilor de mai sus), se poate aplica cota de 9%, cu condiția ca persoana fizică cumpărătoare să nu mai fi achiziționat, începând cu data de 1 ianuarie 2024, în mod individual sau în comun cu alte persoane fizice, o altă locuință cu cota redusă de 9%.

Începând cu data de 01.01.2024, nu mai este nevoie de o declarație notarială din partea cumpărătorului persoană fizică

privind achiziția unei singure locuințe cu cota redusă de TVA, întrucât se organizează «Registrul achizițiilor de locuințe cu cota redusă de TVA», în format electronic, notarii publici având obligația să verifice îndeplinirea condiției referitoare la achiziția unei singure locuințe a cărei valoare nu depășește suma de 600.000 lei, exclusiv TVA, cu cota redusă de TVA, prin consultarea acestui registru, înainte de autentificarea actelor juridice care au ca obiect transferul dreptului de proprietate. În situația în care constată că nu este îndeplinită această condiție, să le autentifice doar dacă livrarea se efectuează cu cota standard de TVA.

Ajustarea taxei pe valoarea adăugată la scoaterea din evidența persoanelor înregistrate în scopuri de TVA

Sfaturi utile pentru un contabil de succes

O persoană juridică poate fi scoasă din evidența persoanelor înregistrate în scopuri de TVA în următoarele situații:

I. Ca urmare a opțiunii persoanei juridice, conform art. 316 alin. (11) lit. g):

Potrivit art. 310 alin. (7) din Codul fiscal, o persoană impozabilă înregistrată în scopuri de TVA conform art. 316, care în cursul anului calendaristic precedent nu depășește plafonul de scutire, poate solicita scoaterea din evidența persoanelor înregistrate în scopuri de TVA, în vederea aplicării regimului special de scutire, cu condiția ca la data solicitării să nu fi depășit plafonul de scutire pentru anul în curs.

Obligații la data la care devine neplătitor de TVA:

● Determinarea bunurilor pentru care se efectuează ajustările de taxă impuse de legislație

Potrivit pct. 83 alin. (7) din Normele de aplicare a Codului fiscal, persoana impozabilă care solicită scoaterea din evidența persoanelor înregistrate în scopuri de TVA, conform art. 316 din Codul fiscal, în vederea aplicării regimului special de scutire, are obligația să ajusteze taxa deductibilă aferentă:

a) bunurilor aflate în stoc, serviciilor neutilizate și activelor

corporale fixe în curs de execuție, constatate pe baza inventarierii în momentul trecerii la regimul de scutire, în conformitate cu prevederile art. 270 alin. (4) lit. c) și art. 304 din Codul fiscal;

b) bunurilor de capital pentru care perioada de ajustare a deducerii nu a expirat, aflate în proprietatea sa în momentul trecerii la regimul de scutire, în conformitate cu prevederile art. 305 din Codul fiscal;

c) activelor corporale fixe care, până la data de 31 decembrie 2015, nu erau considerate bunuri de capital, care au fost fabricate sau achiziționate până la 1 ianuarie 2016 și care nu sunt complet amortizate la momentul trecerii la regimul de scutire, în conformitate cu prevederile art. 306 din Codul fiscal;

d) achizițiilor de bunuri și servicii care urmează a fi obținute, respectiv pentru care exigibilitatea taxei a intervenit conform art. 282 alin. (2) lit. a) și b) din Codul fiscal înainte de data anulării calității de persoană impozabilă înregistrată în scopuri de TVA conform art. 316 din Codul fiscal și al căror fapt generator de taxă, respectiv livrarea/prestarea, are loc după această dată.

În cazul imobilizărilor, la trecerea de la regimul normal de taxare la regimul de scutire, ajustarea deducerii se face o singură dată pentru întreaga perioadă de ajustare rămasă, incluzând anul în care apare modificarea destinației de utilizare.

Pentru stabilirea bunurilor pentru care este necesară ajustarea se efectuează inventarierea bunurilor.

● Determinarea perioadei de ajustare

Perioada de ajustare începe de la data de 1 ianuarie a anului în care bunurile au fost achiziționate sau fabricate, pentru bunurile de capital altele decât imobilele. Pentru bunurile imobile, perioada de ajustare este de 20 de ani.

Pentru bunuri de capital, altele decât bunurile imobile, perioada de ajustare este de 5 ani.

Înregistrarea în contabilitate a ajustărilor determinate

În costul de achiziție se includ cheltuielile nerecuperabile, atribuibile bunurilor respective; prin urmare, taxa pe valoarea adăugată ajustată devine taxă nerecuperabilă și se include în costul stocurilor.

● În contabilitate se înregistrează:

3xx	=	4426
„Conturi de stocuri și producție în curs de execuție”		„TVA deductibilă”

● În cazul imobilizărilor se înregistrează:

2xx	=	4426
„Conturi de imobilizări”		„TVA deductibilă”

● În cazul imobilizărilor complet amortizate, dar pentru care nu a expirat perioada de ajustare, se va înregistra:

635	=	4426
„Cheltuieli cu alte impozite, taxe și vărsăminte asimilate”		„TVA deductibilă”

● Depunerea ultimului decont de taxă până la data de 25 a lunii următoare celei în care a fost comunicată decizia de anulare a înregistrării în scopuri de TVA, cu evidențierea valorii rezultate ca urmare a efectuării tuturor ajustărilor de taxă.

● Facturile emise în relația B2G, B2B și, începând cu 1 ianuarie 2025, în relația B2C se transmit în sistemul RO e-Factura.

II. Ca urmare a anulării de către organele fiscale a înregistrării în scopuri de TVA:

Baza legală	Condiții pentru anularea înregistrării fiscale	Data la care devine aplicabilă
Art. 316 alin. (11) lit. a)	Dacă este declarată inactivă conform prevederilor Codului de procedură fiscală	De la data declarării ca inactivă
Art. 316 alin. (11) lit. c)	Dacă asociații/administratorii persoanei impozabile sau persoana impozabilă însăși au înscris în cazierul fiscal infracțiuni	De la data comunicării deciziei de anulare de către organele fiscale competente
Art. 316 alin. (11) lit. d)	Dacă nu a depus niciun decont de taxă pentru 6 luni consecutive, în cazul în care perioada fiscală este luna calendaristică, respectiv pentru două trimestre calendaristice consecutive, în cazul în care perioada fiscală este trimestrul calendaristic	Din prima zi a lunii următoare celei în care a intervenit termenul de depunere a celui de al șaselea decont, respectiv al doilea decont în cazul celor trimestriale
Art. 316 alin. (11) lit. e)	Dacă în deconturile de taxă depuse pentru 6 luni consecutive, respectiv două trimestre calendaristice consecutive, în funcție de perioada fiscală, nu au fost evidențiate achiziții de bunuri/servicii și nici livrări de bunuri/prestări de servicii realizate în cursul acestor perioade de raportare	Din prima zi a lunii următoare celei în care a intervenit termenul de depunere
Art. 316 alin. (11) lit. f)	Dacă persoana impozabilă nu era obligată și nici nu avea dreptul să solicite înregistrarea în scopuri de TVA	
Art. 316 alin. (11) lit. h)	Dacă persoana impozabilă prezintă risc fiscal ridicat	

Popriri de la executori judecătorești. Monografie contabilă

Ce trebuie să rețineți dacă vă confrunțați cu astfel de popriri este faptul că, mai întâi, trebuie să acoperiți cheltuielile de executare comunicate de executor, suma rămasă urmând a fi utilizată pentru stingerea obligațiilor care fac obiectul popririi respective. Înregistrările în contabilitate se efectuează în baza actului primit de la executorul judecătoresc.

Întrebare:

Avem o poprire de la un executor judecătoresc pentru plata unui proces câștigat de clientul nostru din Olanda. Sumele blocate de către bănci au fost transferate către executor. Cum operăm aceste sume din extrase? Rog monografie contabilă.

Răspuns:

În baza actului primit de la executorul judecătoresc privind sumele care urmează a fi virate clientului, precum și executorului judecătoresc (cheltuieli de executare), se vor efectua înregistrările în contabilitate.

Conform art. 864 din Codul de procedură civilă:

„Dacă există un singur creditor urmăritor, după reținerea cheltuielilor de executare, când este cazul, suma de bani realizată prin urmărirea silită se eliberează acestuia până la acoperirea integrală a drepturilor sale, iar suma rămasă disponibilă se predă debitorului.”

Prin urmare, mai întâi se sting cheltuielile de executare, urmând ca suma rămasă să fie distribuită către creditor (clientul societății).

Monografie contabilă:

● Stingerea datoriei față de executorul judecătoresc (cheltuieli de executare):

6588	=	5121
„Alte cheltuieli de exploatare”		„Conturi la bănci în lei”

● Stingerea datoriei față de creditor (clientul societății) se va înregistra în debitul contului 462:

462	=	5121
„Creditori diverși”		„Conturi la bănci în lei”

● Daune-interese și penalități pentru sumele datorate creditorului (dacă este cazul):

6581	=	5121
„Despăgubiri, amenzi și penalități”		„Conturi la bănci în lei”

Manualul de Politici Contabile a fost actualizat!

Lucrarea vă oferă următoarele avantaje:

- 42 de modele de politici contabile
  - 100% editabile, ușor de personalizat și printat rapid
  - respectă fidel cerinșele legislative
  - elimină riscul erorilor și al omisiunilor în înregistrările dvs. fiscal-contabile

